

ZDRAVSTVENA NEGA IN OSKRBA BOLNIKA S SPINALNIM KATETROM

Mira Logonder

*Onkološki inštitut Ljubljana, Protibolečinska ambulanta,
Zaloška 2, 1000 Ljubljana*

Povzetek

Metodo dovajanja zdravil, predvsem opioidov in lokalnega anestetika, preko spinalnega katetra, uporabimo v primeru, ko druge metode niso dovolj učinkovite ali pa na bolnika neugodno vplivajo.

Spinalni kateter je lahko vstavljen v epiduralni prostor (epiduralni kateter - EDK) ali v intratekalni prostor (subarahnoidalni kateter - SAK).

V paliativni oskrbi, ko bolnik poleg bolečine pogosto doživlja še druge simptome ali je bolečina preveč razširjena, je EDK/SAK redko prva in edina izbira. Pogosto imajo bolniki poleg tega še terapijo peroralno ali pa v obliki podkožne infuzije.

Za uspešno lajšanje bolečin s pomočjo EDK/SAK je potrebno v oskrbo bolnika vključiti tako bolnika, svojce kot tudi zdravstvene delavce - predvsem patronažne medicinske sestre in zdravnike iz osnovnega zdravstva.

Namen vstavitve in nadaljnje oskrbe EDK/SAK je doseči analgezijo, dokler jo bo bolnik potreboval brez nepotrebnih zapletov kot so vnos infekta, izpad ali poškodba katetra. To lahko dosežemo s pravilno vstavitvijo katetra (delno tuneliranje), pravilno oskrbo, s pravilno izvedenimi aplikacijami v obliki bolusov ali kontinuirano preko različnih črpalk (elastomerske ali elektronskih PCA črpalk), s pravočasnim prepoznavanjem zapletov in pravilnim ukrepanju ob njihovih pojavih.

Dobro poznavanje te metode in dobra komunikacija med vsemi udeleženci v procesu oskrbe, omogočajo bolniku ustrezno oskrbo in zadovoljivo lajšanje bolečine, brez nepotrebnih zapletov v krogu družine. Pri tem pa ne smemo pozabiti tudi na drugo simptomatiko. Bolniku moramo pomagati premagovati strah in tesnobo ter mu dati čutiti in vedeti, da mu bomo do konca stali ob strani z vsem svojim znanjem in hotenjem.